

Pálfi Dénes

**A szeretet gazdagító ereje.
Jászboldogháza és Sinfalva testvérkapcsolatának
20. évfordulójára¹**

Textus: ApCsel 3,6

Péter így szólt hozzá: Ezüstöm és aranyam nincsen, de amim van, azt adom neked: a názáreti Jézus Krisztus nevében kelj fel, és járj!

Augusztus 23-a van, és mi ünnepelünk. Nem úgy, mint régen, jó negyedszázaddal ezelőtt, amikor kezdetben kényszerből, majd lassú beletörődéssel, a szabadnapnak örvendve, ünnepeltük ezt a napot. Látszólag egyetértve azokkal, akik 1944-ben cserbenhagytak és a „jó” oldalra állva, az amúgy is túlerőben levő el-lenséggel támadtak az „édes Erdélyt” védő csapatainkra. S azok a „rossz” oldalon maradvá, végig ott harcolva, vesztesekként kerültek ki a világháborúból. S míg az elpártoló szövetségeseiket dicsőségre emelte jellemtelenségük, kétszínűségük, árulásuk, a mieinket a porba alázta, irgalomra szoruló koldusokká tette a végső-kig való helytállás, kitartás, az elorzott hazáért vívott becsületos, nagy véráldozatot és sok drága életet követelő küzdelem.

Elég komor hangvétellel indul ez a prédikáció! – mondhatjátok, de úgy érzem, bevezetésként mindezt el kell mondanom. Mert augusztus 23-a van újra, és mi újra ünnepelünk. És – hála Istennek – másként ünnepelünk, mint az átkos zsarnoki rendszer közel félszázada alatt. A mai napot, ünneplésünket bearanyozza augusztus 20-ának napfényes ünnepe, s ezen a napon minden igaz magyar szív I. István királyunkra emlékezik, aki 1038. augusztus 15-én, 977 éve halt meg, s akit 1083. augusztus 20-án, 932 éve, szentté avatott a keresztény egyház. „Sokat írtak róla, sokféleképpen értékelték, de sohasem vonták kétségbe hatalmas egyéniségét. Király volt és szent, ami ritkaság. A magyarság, de a környező népek is fejet hajtanak előtte irodalmi hagyományaikban.” (Tóth Sándor) Sőt már a keleti kereszténység is felvette szentjei sorába.

¹ Elhangzott Sinfalván, 2015. augusztus 23-án.

A rendszerváltás előtt keveset hallhattunk, szinte nem is beszéltek róla, neve hiányzott az itteni történelemkönyvekből. De a nyolcvanas évek elején az *István, a király* című gyönyörű rockoperának is köszönhetően, szentté avatott királyunk újra elfoglalta méltó helyét az agyamosástól, a zsarnokság magyar öntudatot gyilkoló eszközeitől meggyötört elmékben, a nemzet testéről erőszakkal leszaggatott magyarok szívében. A diktatúra sötétjében lassan pitymalló öntudattal, megvilágosodó lélekkel énekeltük mi is: „Felkelt a Napunk, / István a mi urunk! / Árad a kegyelem, béke ránk!” És azt is, hogy: „Szép Magyarország, édes hazánk!” Nem csoda, hogy a lemez indexre, tiltott listára került, de magyarországi rokonok mégis átsempészték a határon, nászajándékkul az esküvőmre.

Ma már, hála Istennek, lehet énekelni és beszélni István királyról, augusztus 20-a piros betűkkel díszeleg unitárius naptárunkban is, de eltekintve az Anyaországtól és a tömbben élő magyarságtól, a szórványban szürke hétköznapiaként telik el ez a nap, esetleg a templomban hangzik el egy ünnepi prédikáció, amit kevesen hallgatnak meg. Mi itt nem részesülünk a Magyarok Kenyeréből sem, amit ilyenkor sütni szoktak a különböző országrészek által ajándékozott hozzávalókból, de a fontos, hogy ne feledjük el: a mi drága nemzeti kenyerünk maga István király, akinek a keresztény erényeiből, nemzete iránti szeretetéből ma is táplálkozhat a magyar lélek.

A mai augusztus 23-át azonban nemcsak az István királyra való emlékezés teszi ünneppé, hanem elsősorban az, hogy ezt jászboldogházi testvéreinkkel együtt ünnepelhetjük, testvérkapcsolatunk születésének 20. évfordulója jegyében. Hála Istennek, hogy együtt vagyunk, együtt ünnepelhetünk, hasonlóan a boldog szülőkhöz, akik, 20. születésnapján, ünnepi érzéssel tekintenek felnőtt gyermekükre, s szívük megtelik gyönyörűséggel, látva, hogy érdemes volt érte fáradozni, küzdeni és áldozni. És megtelik reménységgel is, mert minden ifjává lett gyermek nemcsak az áldozatos múltat, hanem a reményteljes jövőt is magában hordozza. S ez a reménység arról szól, hogy a nagykorúvá lett élet egyszer meghálálja, szeretetével viszonzza a szeretetet, gazdagítja drága szülei szívét, lelkét, életét. Átvitt értelemben ezzel a boldog érzéssel és reménységgel szemlélem 20 éves kapcsolatunkat, amely minket már eddig is számtalanszor gazdaggá tett, és azzá tesz – hiszem – a jövőben is.

De vajon milyen gazdagságról van szó? Milyen gazdagságot kaptunk és vártunk 20 éves testvérkapcsolatunktól? És itt szót kér a Szentírás, az evangélium, s talán épp ideje is beszélni a felolvasott bibliai versről és a hozzá kapcsolódó történetről. Jézus halála és az első pünkösd után vagyunk, amikor a lélekben megerősödött és egyházalapító apostolokká lett tanítványok, Péter és János, felmennek a jeruzsálemi templomba, a délutáni imádkozás idejére. Éppen arra visznek

egy születése óta sánta férfit, akit naponta letettek a templom Ékesnek nevezett kapujához, hogy az arra járóktól alamizsnát kérjen, magyarul: kolduljon. A rokkant ember Pétert és Jánost is megszólítja, pénzt kérve tőlük. És ekkor hangzának felé Péter szavai: „Ezüstöm és aranyam nincsen, de amim van, azt adom neked: a názareti Jézus Krisztus nevében, járj!” „És jobb kezénél fogva felemelte, annak pedig azonnal megerősödött a lába és a bokája, felugrott, talpra állt, és járt. Bement velük a templomba is, járkált, ugrándozott, és dicsérte az Istent.” – olvashatjuk a textust követő versekben.

Előrebocsátom, remélve, hogy senkit meg nem botránkoztatok, sértek: én ezt a csodásnak nevezhető történetet szó szerint elfogadni nem tudom. Unitáriusként nem hiszek a csodákban, de hiszek a jézusi szeretet erejében, amely ezüstenél, aragnál és minden földi kincsnél értékesebb, amely gazdaggá teszi a koldusszegényt, erőssé és járni képessé a testi-lelki rokkantságba bénult embert. Ez teszi bátrakká a Jézust megtagadó Pétereket, s indítja el őket embertársaik felé, testvéri érzésekkel, segíteni akaró jó szándékkal. És ez a szeretet a szülője az időtálló, mindenkit boldogító és gazdagító emberi kapcsolatoknak is.

Ennek erejével találkozott a rokkant koldus alamizsnára és Péter testvéri segítségére kinyújtott jobb keze, s lettek igazán gazdaggá: az ajándékozó és a megajándékozott egyaránt. Elgondolkozva a történeten ráébredünk arra, hogy ebben a koldusoktól nyüzsgő világban milyen nagy szükség van erre az erőre, milyen nagy szükség van az azt nyújtó, ajándékozó Péterekre.

Milyen nagy szüksége volt erre az erőre magyar nemzetünknek, amikor történelme dicső napjait véres események, szabadságért vívott nemes harcait kiábrándító, reményt foszlató veszteségek követték, amikor nagyjaink: Rákóczi, Kossuthok, Horthyk bujdosni kényszerültek, koldusbotra, kegyelemkenyérre jutottak. És lett a nemzet sok fia és leánya is „...országút népe, / idegen föld csavargója, / pásztortalan jószág-féle.” – a háborús bűnösnek megbélyegzett és száműzetésre kényszerült Wass Albert *Nagypénteki siratójának* szavaival élve.

Nemzetünk szinte rendszeres pontossággal ismétlődő tragédiái, gyakori koldus-voltunk Arany János *Koldus-ének* című versét juttatja eszembe, amelyben az 1848–49-es szabadságharcban megrokkant honvéd „küszöbről küszöbre” jár, „kérni egy falatot”, a versszakok végén feljajduló kéréssel: „– Adjatok, adjatok, amit Isten adott.” Ám úgy néz ki, hiába harcolt a szabadságharcban „Versectől Szolnokig, Izsaszegettől Vácig”, ahol ott maradt a jobb keze, a bal pedig mankót hordoz rokkant lába istápjaként, ahol annyi „nemes vérrel” együtt az ő vére is omlott, kérésére sok ajtó, szív és kéz zárva marad, a „szelet kenyérkét, alamizsna fillért” kevesen adják neki jó szívvel. Egyedül a cigány az, aki ingyen húzza számára a „keservest”, s „könnye pergi át a barna ábrázatot”, amikor ő fájdalmát, a

vesztes szabadságharc fájalmát, a keserű nótába s egy pohár borba fojtja. A koldusbotra jutott, rokkant, fájó szívű embernek az utolsó kérése így hangzik: „Oh, ha megtaláltok egykor az útfélen, / Adjatok egy szűk sírt hazám szent földjében.” Hiszem, azt megadták neki. A szent haza hantja örökre magához ölelte, őt vérevel áztató, védő, ölelő, hű szívű fiát.

Talán kissé „sírva vígad a magyar”-hangulata van a prédikációnak újra, s ünneplésünknek is? Lehet, de úgy látom nemcsak az én szemem ejt könnyet, nemcsak az én szívemben szakadnak fel régi sebek, de mások szeme és szíve is könnyes, és érez együtt velem. Köztük vannak drága jászmagyar Testvéreink is. Akik századokkal ezelőtt nem kéregető koldusokként, hanem méltóságteljes ázsiai nemzetként – akárcsak magyar őseink 1100 éve –, jelentek meg történelmünk színpadán, itt, a Kárpát-medencében. S István királyunk utódai magukhoz ölelték őket, itt hazára letek, amelyet ők is, hozzánk hasonlóan, sok verejtéssel, könnyel és vérral öntöztek, szeretettel szépítettek és gazdagítottak. Szűkebb hazájukért, az általuk lakott területért temérdek pénzt is áldoztak, megváltva, visszaváltva annak szabadságát 1745-ben. Mindig hűséges testvéreink voltak, akiknek segítségében bízhattunk, akik velünk éltek és haltak, küzdöttek és áldoztak a közös haza javáért, gazdagodásáért és megmaradásáért.

Minderről mi, itt és most élők, sajnos, csak a történelmi „csillagfordulás”, a kommunizmus bukása után értesülhettünk.

Mi, akik e rendszer alatt szinte koldusbotra jutottunk, „italunk könny, kenyérünk sár” lett a szó szoros értelmében is, s megrokkant lélekkel vártuk a szabadságot jelentő szeretet áradását. Isten talán épp azért vezérelte ide a jászokat, hogy ezzel a szeretettel megajándékozzanak. És meg is tették. S midőn ezt tették, nem rokkant, kéregető koldusok felé nyújtottak segítő kezét, hanem egyenrangú, szeretett testvérek felé. Mert a jézusi szeretettel áthatott szívük irányította felénk kezüket, s árasztott ránk áldást, erőt, nemcsak ezüstnél és aranynál drágább lelki, szellemi kincseket, de önzetlenül ajándékozott anyagi értékeket, pénzt, erőt, fáradságot és időt, közösségünk javára, jó előmenetele érdekében. Nemcsak szép szavakkal, de méltó tettekkel is áldoztak a testvérszeretet oltárán.

Ma ismételten megköszönjük Nekik, hogy legnagyobb értéküket, amijük volt és van: szeretetüket, nekünk ajándékozták és ajándékozzák. Hogy szeretetet árasztó szívük és kezük találkozott szeretetre sóvárgó szívünkkel és kezünkkel, s e találkozás egyenrangú emberekké, testvérekké tett bennünket. Köszönjük, hogy 20 év után is a kölcsönös szeretet dobbantja össze a szívünket, érinti össze kezünket, s tesz minket, „múltat és jövőt megbűnhődötteket”, örvendező, erős és gazdag emberekké. Köszönjük Nektek, jászboldogházi Testvéreink, és köszönjük Istennek, kérve Őt, hogy 20 év, a mai ünnepi együttlét után, még sok-

szor vezessen át bennünket a felemelő találkozások „ékes kapuján”, a további reményteljes és kölcsönösen gyümölcsöző testvéri kapcsolat és szeretetteljes együttműködés útján.

Drága Testvéreim! Jászboldogháziak és sinfalviak! Adjon Isten 20 éves együttlétünknek még sok boldog születésnapot, hosszú, mindannyiunknak erőt és áldást jelentő, örömteljes életet! Ámen.